

گردشگری روستایی و اثرات اقتصادی آن

طیبه گل ریز

tayebegoli@yahoo.com:

چکیده

امروزه گردشگری روستایی باعث رشد اقتصادی و کسب درآمد برای جامعه محلی می باشد همچنین توسعه جامعه روستایی ایجاد اشتغال، تنوع شغل و خلاقیت در جامعه روستایی شده و از مهاجرت جوانان جلوگیری میشود و سبب تنوع بخشی به صنایع روستایی خصوصاً صنایع دستی و حضور زنان در فعالیت های اقتصادی شده است و این تنوع اشتغال، احیاء فرهنگ و آداب و رسوم محلی و ورود تمامی افراد جامعه روستایی در این عرصه، پویایی جامعه روستایی به دنبال داشته است. خلاقیت، نوآوری و تبادل فرهنگی بین جامعه روستایی و گردشگران، تجربه و دانش جامعه میزبان را به ارزشهای محیطی بالا برده و در حفظ این آثار طبیعی و بکر نهایت تلاش و کوشش را دارند ایجاد سرمایه گذارهای محلی با حمایت دولت و صندوق های قرض الحسنه مانع ورود سرمایه گذاران خارجی شده و اقتصاد محلی رونق می یابد و از سود به دست آمده می توان در زمینه احیاء صنایع دستی فراموش شده و اشتغال های جدید بهره جست.

واژگان کلیدی: توانمند سازی، بانوان، راهنمای گردشگر، لرستان

۱- مقدمه

گردشگری رویکرد جدیدی در توسعه روستایی است که می‌تواند در توانمندسازی مردم محلی و توسعه منابع انسانی، تنوع بخشی اقتصادی و رشد آن و خلق فرصت های شغلی، ارتقاء استانداردهای زندگی از طریق تامین خدمات اجتماعی و پرکردن شکاف بین نواحی شهری و روستایی در زمینه های مختلف و کاهش مهاجرت روستایی به کلان شهرها، نقش عمده ای داشته باشد. (نصرآبادی و همکاران، ۱۳۹۳) با توجه به اینکه سه چهارم فقیرترین مردم در روستاها زندگی می‌کنند گردشگری روستایی می‌تواند فرصتی برای حمایت از فعالیت های سنتی از جمله: کشاورزی، صنایع دستی و محلی باشد. (میرحسینی موسوی و همکاران، ۱۳۹۷) در واقع ایران از جمله کشورهایی است که به علت داشتن پتانسیل های طبیعی، تاریخی و فرهنگی همواره مورد توجه گردشگران مختلف دنیا قرار داشته است که این عامل شرایط مساعدی را برای بهره برداری و توسعه زیرساخت های گردشگری فراهم می‌سازد. (محمودی و همکاران، ۱۳۹۸) به طور کلی گردشگری روستایی از دو جنبه دارای اهمیت است یکی به عنوان یک فعالیت گسترده جهانی و دیگری به عنوان یک تاکید بر توسعه سیاستهای منطقه ای و محلی. (ملکی، ۱۳۹۲) گردشگری روستایی با توجه به ماهیت چند بعدی خود، می‌تواند نقش عمده ای در توانمندسازی و تقویت مشارکت های اجتماعی - اقتصادی در سیستم جامعه بر عهده بگیرد. (عینالی، ۱۳۹۲)

۲- پیشینه پژوهش

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که گردشگری به کسب و کارهایی اشاره دارد که خدمات ارائه می‌کنند (به عنوان مثال حمل و نقل)

2 Basharat Hossain1, Syed Naimul Wadood (۲۰۲۰)

نتایج تحقیقی نشان می‌دهد که توسعه گردشگری روستایی جذب سرمایه های دولتی و خصوصی و ایجاد و توسعه زیرساخت های بهداشتی، حمل و نقل و راه های ارتباطی و سایر خدمات رفاهی را برای این مناطق به ارمغان می‌آورد. (پایدار و همکاران، ۱۳۹۸) گردشگری به بزرگ ترین کسب و کار جهانی مبدل شده و از صنایع نظامی، نفت و کشاورزی پیشی گرفته و ۹/۱ درصد از تولید ناخالص داخلی جهان را به خود اختصاص داده است. (قادری و اعرابی، ۱۳۹۹) در تحقیق دیگری توسعه گردشگری در سبک زندگی محلی، همسایگان، توسعه تامین مالی، الگوهای رشد اقتصادی و انواع زیرساخت ها و منابع و مقاصد تاثیر می‌گذارد. (حکم آبادی، دولت آبادی، ۱۳۹۹) در تحقیقی دیگر، گردشگری ابزاری قدرتمند در راستای توسعه جوامع است، به خصوص در دیدگاهی که گردشگری و توسعه جوامع را الزاماً مرتبط بدانند. (پیرمادیان و همکاران، ۱۳۹۸) گسترش صنعت گردشگری در مکان هایی که پتانسیل بالقوه جذب گردشگر را داراست می‌تواند ابزاری ر جهت رشد و توسعه همه جانبه جوامع میزبان به کار گرفته شود. (کیانی سلمی و همکاران، ۱۳۹۷) گردشگری از طرق زیادی بر زندگی مردم تاثیر می‌گذارد این تاثیر برای گردشگران به منزله خاطراتی مادام العمر برای شاغلان کار و فعالیت و برای مقاصد گردشگری، منبع درآمد و اشتغال است. (حاتمی خانقاهی و همکاران، ۱۳۹۹) در تحقیقی آمده که گردشگری روستایی می‌تواند موجب تنوع فعالیت ها و کاهش ریسک های کشاورزی شود و فرصت های توسعه همه جانبه ی روستایی را فراهم آورد. (میرزایی، ۱۳۹۵) در تحقیقی

گردشگری رویکرد جدیدی در توسعه روستایی است که می‌تواند در توانمندسازی مردم محلی و توسعه منابع انسانی، تنوع بخشی اقتصادی و رشد آن خلق فرصت های شغلی، ارتقاء استانداردهای زندگی از طریق تامین خدمات اجتماعی و پر کردن شکاف بین نواحی شهری و روستایی در زمینه های مختلف و کاهش مهاجرت روستایی به کلان شهرها، نقش عمده ای داشته باشد. (نصرآبادی و همکاران، ۱۳۹۳)

تاریخچه گردشگری روستایی :

توجه به گردشگری روستایی به طور مشخص از دهه ۱۹۵۰ آغاز شد و در دهه ۱۹۶۰ جنبه اقتصادی آن برای جوامع محلی مورد توجه قرار گرفت. (جلالیان و همکاران، ۱۳۹۴) گروهی از متخصصان، توسعه گردشگری روستایی را ناشی از فشارهای زندگی صنعتی، علاقه مردم به آداب و رسوم و فعالیت های محلی ذکر می کنند. (موسی الرضایی و همکاران، ۱۳۹۷) عملکرد گردشگری در نواحی روستایی از دیرباز چه در رابطه با مناطق بیلاقی بیرون شهرها و چه در رابطه با جاذبه های فرهنگی و تاریخی موجود در روستا، دارای اهمیت بوده است. (سقای و همکاران، ۱۳۹۲)

اثرات اقتصادی گردشگری روستایی :

گردشگری در دهه های اخیر در بسیاری از مناطق روستایی افزایش یافته است که هنوز از نظر اقتصادی و اجتماعی افسرده هستند و می توان گفت که گردشگری روستایی نقش کلیدی در توسعه آنها ایفاء می کند.

(dora SMOLČIĆ JURDANA, Daniel SOLDIĆ FRLETA, ۲۰۱۲)

رونق گردشگری در نواحی روستایی می‌تواند به توانمندسازی روستاییان، تنوع بخشی به فعالیت های اقتصادی و ایجاد فرصت های شغلی جدید کمک کند. (محمودی چنارانی و همکاران، ۹۸) گردشگری با نزدیک کردن مردم و فرهنگ های مختلف نقش مهمی در اقتصاد جهانی بازی می کند و از آنجا که گردشگری نیز در چهارچوب یک سیستم از عرضه و تقاضا شکل می گیرد، رشد تجارت جهانی گسترش گردشگری را در مناطق مختلف جهان در قالب تجارتی سودآور سبب می شود گردشگری یکی از عوامل تسهیل کننده و یکی از اصلی ترین ابزارهای جهانی شدن به حساب می آید. (رهایی و همکاران، ۹۸) توسعه گردشگری به عنوان مجموعه ای از فعالیت های اقتصادی، تاثیر بسزایی در تقویت بنیان های اقتصادی جوامع دارد. نقش گردشگری به عنوان منبع جدیدی برای ایجاد اشتغال، کسب درآمد، جذب ارز و تقویت زیرساخت های اجتماعی شناخته شده است. (امیرانتخابی و همکاران، ۹۸) بررسی ها نشان داده است که ارزهای به دست آمده از فعالیت های گردشگری، در تنظیم پرداخت های بسیاری از کشورها به ویژه کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته که معمولاً وابسته به اقتصاد تک محصول اند، موثر واقع شده است. (عینالی و همکاران، ۹۶) اقتصاددانان از فعالیت گردشگری که امروز به عنوان سومین بخش بزرگ اقتصادی در جهان مطرح است به عنوان صادرات نامرئی نام برده اند. (صالح پور و همکاران، ۹۸) صنایع روستایی با آن دسته از صناعی که برای گردشگران جالب می نماید یک همپوشانی در اقتصاد روستایی و اوقات فعالیت به ویژه در فصول بیکاری و توقف کشت و زرع ایجاد می کند. (رکن الدین افتخاری و همکاران، ۱۳۹۳) صنعت گردشگری افرادی با مهارت های گوناگون به اشتغال در می آورد و یکی از طرق موثر برای غلبه بر مشکل بیکاری است. (بهاری، ۱۳۹۷) با ورود هر

گردشگر زمینه اشتغال ۵۳ نفر ایجاد می‌گردد و در آینده نزدیک این صنعت به بهترین شاخص اقتصادی هر کشور تبدیل خواهد شد. (سقایی و همکاران، ۱۳۹۳) گردشگری روستایی به عنوان جزئی از صنعت بزرگ گردشگری می‌تواند نقش عمده‌ای در توانمندسازی مردم محلی و تنوع بخشی به رشد اقتصادی و همچنین خلق فرصت‌های شغلی جدید در فضاهای روستایی و در ارتباط تنگاتنگ با سایر بخش‌های اقتصادی ایفاء نماید. (رحیمی، ۹۶) ازجمله اثرات مثبت اقتصادی گردشگری در نواحی روستایی می‌توان به افزایش ضریب تکاثری، ایجاد اشتغال و درآمد، کمک به فراهم شدن خدمات زیربنایی، تشویق توسعه سایر بخش‌های اقتصادی و تنوع بخشی به فعالیت‌های اقتصاد روستایی اشاره کرد. (ملکی، ۹۲) توسعه گردشگری به رشد اقتصادی و اشتغال زایی در مقصدها منجر می‌شود با ورود گردشگران تقاضای نهایی برای محصولات افزایش می‌یابد و بخش‌های گردشگری برای پاسخ به این تقاضا و بخش‌های غیرگردشگری برای پاسخ به تقاضای واسطه‌ای تولید خود را افزایش می‌دهند، بدین ترتیب رشد اقتصادی صورت می‌گیرد و تقاضا برای نیروی کار نیز افزایش می‌یابد. (فرزین و همکاران، ۹۸) گردشگری یک بخش مهم اقتصاد جهانی است و به طور فزاینده کمکی به اقتصادهای ملی، خصوصاً در کشورهای در حال توسعه است به طوری که در این کشورها اشتغال ایجاد می‌کند، توسعه‌ی منطقه‌ای را بر می‌انگیزد و وسیله‌ای برای کسب ارز خارجی می‌باشد. (نوری و همکاران، ۹۳) در بسیاری از کشورهای در حال توسعه به دلیل دولتی بودن بخش بزرگی از اقتصاد و منابع ملی، نهادهای و زیربخش‌های گردشگری از کارایی مطلوبی برخوردار نیستند از این رو، برخی از اقتصاددانان کندی رشد اقتصادی در برخی از کشورهای در حال توسعه را به ناکارآمدی و توسعه نیافتگی بخش خدمات به طور کلی و مخصوصاً بخش گردشگری نسبت می‌دهند و اصلاحات نظام مند این بخش را برای دستیابی به رشد اقتصادی سریعتر توصیه می‌کنند گردشگری به عنوان فاکتور رشد اقتصادی بلندمدت که به افزایش درآمد کشور کمک می‌کند به رسمیت شناخته شده است. (کرد و همکاران، ۹۷) گردشگری به ویژه در مقیاس کوچک و سرمایه‌گذاری‌های اکتوریزم محلی به عنوان یک ابزار به منظور ارتقاء معیشت مردم در اطراف مناطق حفاظت شده شناخته شده است. (کرمی دهکردی و همکاران، ۱۳۹۵) توسعه گردشگری در مناطق روستایی، عنصری اساسی و یکی از راه‌های نجات روستا از فقر، مهاجرت و مشکلات اقتصادی و اجتماعی است. رشد جمعیت و افزایش جمعیت جوان کشور در چند دهه اخیر لزوم توجه به راهکارهای جدید برای اشتغال و توسعه اقتصادی را نمایان می‌سازد. بهره‌گیری از توان‌های گوناگون گردشگری کشور در راستای ایجاد درآمد و بهبود وضعیت اقتصادی کشور را می‌توان یکی از همین راهکارها دانست. (شاهی پور و همکاران، ۹۵) گردشگری از طرق زیادی بر زندگی مردم تاثیر می‌گذارد این تاثیر برای گردشگران به منزله خاطراتی مادام‌العمر، برای شاغلان کارو فعالیت و برای مقاصد گردشگری، منبع درآمد و اشتغال است. (حاتمی خانقاهی و همکاران، ۹۹) از آنجا که صنعت گردشگری از منابع درآمدی بسیاری از جوامع پیشرفته به حساب می‌آید به روز شدن و تعامل ارگان‌های دخیل در این حوزه می‌تواند این پتانسیل بالقوه را بالفعل نماید. (مهدی زاده و همکاران، ۹۳) گردشگری می‌تواند باعث افزایش درآمد مردم در مقصد شود، زیرا پولی که گردشگران در مقصد خرج می‌کنند درآمد را بالا می‌برد و با وضع مالیات نیز موجب افزایش پایه‌های مالیاتی در کشور می‌گردد با استفاده از درآمدی که از گردشگری به دست می‌آید، می‌توان به حفظ و بهسازی محیط‌های گردشگر پذیر پرداخت. (کارگر اصل زنوزی و همکاران، ۹۹) گردشگری روستایی به عنوان یک فعالیت مکمل و پرتوان در اشتغال زایی و افزایش درآمد روستاییان اهمیت بسزایی دارد و اکثراً کشورهای توسعه

یافته برای توانمند کردن اقتصادشان این صنعت را تقویت می کنند. (مهری تالار پشتی و همکاران، ۹۸) بر اساس محاسبات کارشناسانه برای هر گردشگر در کشورمان نیازمند ۲ تا ۲۵ دلار سرمایه گذاری مستقیم هستیم تا همه توانمندی ها و زیرساخت های گردشگری، برای توسعه گردشگری به کار گرفته شود. کشورهایی که به لحاظ فرهنگ، تمدن و آثار باستانی دارای توانمندی هستند. (نصوحیان و توسلی نائینی، ۹۹) گردشگری نقش عمده ای در توانمند سازی جامعه میزبان و تقویت تغییرات اجتماعی - اقتصادی کشورها ایفا می کند و تاثیرات مثبتی بر اقتصاد، جامعه، فرهنگ و محیط زیست، از جمله در تولید ناخالص داخلی دارد. بطوریکه در سال ۲۰۱۷ این صنعت ۳۱۳ میلیون شغل یا ۹/۹ درصد کل اشتغال جهان را ایجاد کرده است و تولید ناخالص داخلی جهان را به ۱۰/۴ درصد افزایش داده است و پیش بینی شده است سهم صنعت گردشگری در تولید ناخالص داخلی جهان افزایش خواهد یافت و تا سال ۲۰۲۷ به ۳۸۰ میلیون شغل برسد این به معنای ۱۱ درصد از مشاغل در جهان است. (سجاسی قیداری، ۹۸) موقعیت ایران در اقتصاد گردشگری:

ایران با توجه به گستردگی جغرافیایی و داشتن اقلیم های متفاوت، فرهنگ و سنن و چشم اندازهای بی نظیرش و همچنین با توجه به دارا بودن جاذبه های تاریخی غنی دارای پتانسیل بسیار بالایی برای برگزاری تورهای روستاگردی بویژه برای گردشگران خارجی است. (فاطمی اصل، ۹۸) گزارش اخیر مجمع جهانی اقتصاد نشان می دهد که ایران در بین ۱۴۱ کشور جهان، از نظر شاخص رقابت پذیری سفر و گردشگری در سال ۲۰۱۵ با نمره ۳/۳۲ در رتبه ۹۷ قرار دارد. در سال ۲۰۱۴ گردشگری و سفر تنها ۲/۳ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل داده و فقط ۴۱۳۰۰۰ شغل ایجاد کرده است. این در حالی است که ایران از نظر جاذبه های تاریخی و فرهنگی و طبیعی یکی از ۸ کشور غنی جهان به شمار می رود. (قادر و اعرابی، ۹۹) ایران در این میان با تاکید بر چشم انداز ۲۰ ساله کشور و سرمایه گذاری ۳۰ میلیارد دلاری بر آن است سهم خود را از بازار جهانی گردشگری در سال ۱۴۰۴ با جذب حداقل یک ونیم درصد تعداد گردشگران بین المللی (۲۰ میلیون نفر) به ۲ درصد از درآمد صنعت گردشگری جهان برساند که مسلماً رسیدن به این مهم با ایجاد زیرساخت های مناسب برای جذب گردشگران در این زمینه محقق خواهد شد. (رضایی و همکاران، ۹۷) جامعه جهانی، اقتصاد رتبه ایران به لحاظ فضای اقتصادی (آماده بودن فضای اقتصادی) را ۷۹ عنوان کرده است. (امیری و همکاران، ۹۸) طبق گزارش سالانه جامعه اقتصاد جهانی پیرامون ارزیابی پایگاه کشورها از نظر بهره برداری از گردشگری، در سال ۲۰۱۱ ایران از بین ۱۳۹ کشور جایگاه ۱۱۴ را به خود اختصاص داده است. (نوری و همکاران، ۹۳) در سال ۲۰۱۱، گردشگری به طور مستقیم ۲/۴ درصد تولید ناخالص داخلی ایران برابر با ۱۱۶،۴۶۱ میلیارد ریال و در مجموع (مستقیم، غیر مستقیم و القایی) ۶/۳ درصد تولید ناخالص داخلی برابر با ۳۱۲،۰۷۴ میلیارد ریال را تشکیل داد و پیش بینی می شود که کمک گردشگری به تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۲ به طور مستقیم ۳/۶ درصد و در مجموع (مستقیم و غیرمستقیم و القایی) ۳/۱ درصد رشد پیدا کند. (شالباغیان، ۹۶).

۳- نتایج تحقیق

با توجه به تحقیقات انجام شده، در اکثر منابع در زمینه اثرات اقتصادی بر ایجاد اشتغال و تنوع آن، ورود زنان به بازار کار و فعالیت‌های اجتماعی، ورود ارز خارجی، تاثیر بر میزان درآمدها، احیاء صنایع دستی، کاهش مهاجرت روستایی، تقویت مشارکت‌های اجتماعی و اقتصادی، رشد اقتصادی مناطق تاکید شده است. متأسفانه این اثرات اقتصادی ایجاد شده در مناطق روستایی مستقیماً در مناطق روستایی ایجاد نمی‌شود و جامعه محلی از آن بهره‌مند نمی‌شوند بلکه این دلالتان و واسطه‌گران اقتصادی هستند که در این بین از این اثرات اقتصادی بهره‌مند می‌شوند و آسیب‌های جدی را در منطقه روستایی وارد می‌سازد با توجه به اثرات اقتصادی فراوانی که گردشگری روستایی برای جامعه محلی ایجاد می‌نماید به دلیل نبودن برنامه ریزی و مدیریت صحیح در جهت حفظ مناطق توریستی و وجود دلالتان و سرمایه‌گذاران که اکثراً افراد ثروتمند شهری هستند لذا جامعه روستایی از این اثرات اقتصادی بهره‌چندانی نبرده و آگاهی‌های زیست محیطی لازم را در جهت حفظ منطقه نداشته لذا آسیب‌های زیادی به منطقه وارد می‌شود. لذا پیشنهاد میشود که در زمینه سرمایه‌گذاری‌ها از افراد محلی و بومی استفاده گردد و با دادن وام و اعتبارات لازم به جامعه محلی از ورود سرمایه‌گذار خارجی جلوگیری شود تا سود حاصل از گردشگری متوجه جامعه محلی گردد و از سود حاصله در جهت حفظ محیط تلاش لازم را داشته باشند. برگزاری دوره‌های آموزشی جهت آگاهی‌دادن به حفظ محیط زیست محلی و ارزشهای محیطی، احیاء نمودن صنایع دستی فراموش شده، ایجاد صندوق‌های قرض الحسنه محلی، حمایت‌های دولتی از روستائیان از جمله راهکارهای لازم در جهت توسعه گردشگری روستایی است.

منابع

- ✓ امیری و همکاران، ۱۳۹۸، شناسایی عوامل موثر بر بازاریابی گردشگری و ارائه مدل مناسب اکوتوریسم و گردشگری روستایی (استان هرمزگان) شماره ۳۵، ۱۰۴-۹۵
- ✓ امیرانتخابی و همکاران، ۱۳۹۸، تعیین اولویت‌های گردشگری و سرمایه‌گذاری در مناطق نمونه گردشگری روستایی شمال غرب استان گیلان، دوره ۱۴، شماره ۲، ۵۰۷-۴۹۱
- ✓ بهاری، نجمه، ۱۳۹۷، نقش گردشگری در اقتصاد روستایی (دهستان میان فضل‌نیشابور) شماره ۲، ۱۹-۱۱
- ✓ پایدار، ابوذر، طولابی نژاد، مهرشاد، بامری، زبیده، ۱۳۹۸، احیای معیشت پایدار روستاهای سنتی از طریق توسعه گردشگری، سال ۹، شماره ۳۲، ۷۸-۵۹
- ✓ پیرمردیان، زهرا، کلاتنری خلیل‌آباد، حسین، شمس‌الدینی، علی، ۱۳۹۸، تحلیل سازمان‌های مردم‌نهاد و نقش آنها در افزایش ظرفیت توسعه گردشگری شهر یزد، سال ۱۱، شماره ۴، ۴۶۴-۴۴۹
- ✓ حاتمی‌خانقاه، توحید، وزیری، وحید، تقی‌زاده هیر، مهسا، ۱۳۹۹، بررسی آثار کالبدی شکل‌گیری خانه‌های دوم بر منطقه گردشگری سرعین از دیدگاه ذی‌نفعان، شماره ۳۰، ۴۲-۳۱

- ✓ حکم آبادی، علی اکبر، دولت آبادی، افسانه، ۱۳۹۹، بررسی حقوقی و اقتصادی تاثیر تحریم ها بر صنعت گردشگری، دوره ۴، شماره ۱۳، 123-148
- ✓ رضایی، محمدرضا، تازش، یوسف، حیدری، علی اکبر، ۱۳۹۷، تحلیل عوامل موثر بر توسعه گردشگری شهر یاسوج پایتخت طبیعت ایران، شماره ۱۹، سال ۱۰، ۱۴۶-۱۲۴
- ✓ رحیمی، حسین، ۱۳۹۶، نقش مناسبات شهر و روستا در توسعه گردشگری، بخش گلبهار، چناران، سال دوازدهم، شماره ۳۸
- ✓ رکن الدین افتخاری، عبدالرضا، پورطاهری، مهدی، فضلی، نفیسه، ۱۳۹۳، تحلیل عوامل موثر در توسعه ی کارآفرینی گردشگری روستایی، سال ۳، شماره ۸، ۱۰۷-۸۷
- ✓ رهایی، حسن و همکاران، ۱۳۹۸، نقش گردشگری کویری در توسعه روستایی (شهرستان گرمسار) سال ۱۲، شماره ۱، ۲۶-۱
- ✓ سقایی، مهدی، علی زاده، سیددانا، ۱۳۹۲، امکان سنجی محصول گردشگری روستایی در شهرستان پاوه، سال ۱۳، شماره ۴۱، ۲۰-۱
- ✓ سقایی، محسن، علیزاده، محمد، ۱۳۹۳، بررسی چالش ها فرصت ها و راهکارهای توسعه گردشگری روستایی (روستاهای بیاضه، گرمه، و مصر از شهرستان خور و بیابانک) شماره ۱۱۴، ۶۰-۴۱
- ✓ سجاسی قیداری، حمدالله، محمودی، حمیده، جمعه ای، عاطفه، ۱۳۹۸، تمایل گردشگران به پرداخت هزینه خدمات در مقصدهای گردشگری روستایی، شماره ۱۴، ۴۳۰-۴۰۵
- ✓ شاهی پور، سوناف مجتبی زاده، حسین، ۱۳۹۵، تحلیل پیامد های گردشگری روستایی بر توسعه (کندوان) دوره ۴۲، شماره ۳، ۶۴۸-۶۳۷
- ✓ صالح پور و همکاران، ۱۳۹۸، قابلیت سنجی توسعه گردشگری روستایی با تاکید بر رویکرد توسعه پایدار (تخت سلیمان تکاپ) دوره ۱۴، شماره ۴۶، ۱۲۷-۱۱۱
- ✓ ضرغام بروجنی، حمید، شالبافیان، علی اصغر، ۱۳۹۶، سیاست های گردشگری کشورها (مطالعه تطبیقی)، ناشر مهکامه
- ✓ عینالی، جمشید، فراهانی، حسین، رومیانی، احمد، ۱۳۹۲، ارزیابی نقش سرمایه اجتماعی در توسعه ی گردشگری روستایی با تاکید بر خانه های دوم (دهستان حصار ولیعصر، شهرستان بوئین زهرا) شماره ۱۶، ۷۴-۵۲
- ✓ عینالی، جمشید، رومیانی، احمد، اسماعیلی، آسیه، ۱۳۹۶، شناسایی و اولویت بندی جاذبه های گردشگری در راستای توسعه منطقه ای با استفاده از مدل تاپسیس وویکو (استان کردستان شماره ۱۴، ۲۱۲-۱۹۵
- ✓ فاطمی اصل، آیات، ۱۳۹۸، سهم گردشگری روستایی در رشد اقتصادی، چهارمین کنفرانس بین المللی پژوهشهای نوین در عمران، معماری، مدیریت شهری و محیط زیست
- ✓ فرزین، محمدرضا، عباس پور، نیلوفر، اشرفی، یکتا، ۱۳۹۸، تاثیرات توسعه گردشگری ورودی در تولید و اشتغال بخش های اقتصادی رهیافت تحلیل مسیر ساختاری، سال ۸، شماره ۴

- ✓ قادری، اسماعیل، اعرابی، سیدسپهر، ۱۳۹۹، رقابت پذیری گردشگری شهری در ایران (با استفاده از مدل یکپارچه دوایر) شماره ۴۹، ۲۲۸-۲۰۳
- ✓ گرمی دهکردی، مهدی، کلانتری، خلیل، خراسانی، محمد امین، ۱۳۹۵، واکاوی کیفی مشکلات گردشگری روستایی در استان چهارمحال بختیاری با استفاده نظریه مبنایی با تاکید در روستای دیمه شهرستان کوهرنگ، سال ۵، شماره ۱۹، ۲۰۲-۱۷۹
- ✓ کرد، عادل، صفایی، پویان، تقوی، مهدی، ۱۳۹۷، بررسی اثرات رشد گردشگری بر تولید ناخالص داخلی، نمونه موردی ایران، شماره ۲۷، ۵۸-۴۹
- ✓ کارگر اصل زنوزی، قربانعلی، عزت پناه، بختیار، ولیزاده، رضا، ۱۳۹۹، شناسایی و تحلیلی بر پیشران های موثر در توسعه آینده صنعت گردشگری تجاری با رهیافت آینده پژوهی (شهر جلفا) سال ۱۲، شماره ۲، ۱۷۰-۱۵۴
- ✓ کیانی سلمی، صدیقه، موسوی، سیدحجت، یگانه دستگردی، پریسا، ۱۳۹۷، پهنه بندی مناطق مناسب برای احداث پیست اسکی با رویکرد گردشگری ورزشی (استان چهارمحال وبختیاری)، شماره ۴، دوره ۵۰، ۸۱۱-۷۹۱
- ✓ مهدی زاده، اکرم، رضائی، مصطفی، قربانی، حبیب اله، ۱۳۸۳، بررسی مفهوم سیستم اطلاعات گردشگری ورزشی، سال ۱، شماره ۲، ۸۴-۷۵
- ✓ محمودی، بیت الله، درخشان هوره، سامره، ۱۳۹۸، برنامه ریزی استراتژیک توسعه گردشگری افشان در استان خوزستان، سال ۲
- ✓ ملکی، آرش، ۱۳۹۲، تحلیل اثرات گردشگری بر ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی نواحی روستایی (روستاهای دهستان ناقل شهرستان نور) سال ۴، شماره ۱
- ✓ مهری تالار پشتی و همکاران، ۱۳۹۸، تبیین نقش گردشگری در پایداری اجتماعی روستاهای شهرستان قائمشهر با تکیه بر نظر مدیران محلی، سال ۱۱، شماره ۲، ۹۶-۸۴
- ✓ موسی رضایی، مریم، ابراهیمی، فاطمه، ۱۳۹۷، تحلیلی بر نقش گردشگری روستایی در ارتقاء شاخصهای توسعه (استان چهارمحال وبختیاری سکونتگاههای روستایی شیخ علیخان و چمن گلی، شماره ۷، ۱۱۱-۹۴
- ✓ موسوی، میرحسین، اصل، زمزم السادات و لاله سادات، ۱۳۹۷، توزیع درآمد گردشگری روستایی بین بخش های کلیدی اقتصاد، شماره ۴۱، ۱۵۶-۱۳۷
- ✓ میرزایی، زهرا، ۱۳۹۵، بررسی تاثیر زیرساخت های گردشگری روستایی بر میزان جذب گردشگر روستایی انی سفلی شهرستان گرمی، شماره ۴، ۸۷-۶۷
- ✓ محمودی چنارانی و همکاران، ۱۳۹۸، سنجش ظرفیت محیط روستاهای ماسال برای توسعه گردشگری روستایی، دوره ۱۰، شماره ۴، ۶۱۳-۵۹۶
- ✓ نوری، غلامرضا، احسان زاده، ناهید، ۱۳۹۳، مقایسه تطبیقی مقاصد گردشگری کیش و دبی از نقطه نظر جایگاه صنعت توریسم، سال ۴، شماره ۳

✓ نصرآبادی، حمید، حیاتی، داریوش، ۱۳۹۳، تحلیل نگرش روستائیان نسبت به تاثیرهای گردشگری

روستایی، شماره ۳، ۱۲۲-۱۱۱

- ✓ Basharat Hossain¹, Syed Naimul Wadood² - Potential Unexplored? Tourism and Economic Growth 6(1), 63-77, Journal of Tourismology of Bangladesh
- ✓ -Dora SMOLČIĆ JURDANA, Daniela SOLDIĆ FRLETA, ECONOMIC AND SOCIAL ASPECTS OF RURAL TOURISM, ۲۰۱۲, ۱۲۴۵-1256